

Konkurrensavdelningen
Louise Steengrafe
08-678 57 93
louise.steengrafe@pts.se

Konsekvensutredning avseende föreskrifter om upphävande av PTS föreskrifter (PTSFS 2004:5) om LRIC-metoden för beräkning av kostnadsorienterad prissättning

Post- och telestyrelsen (PTS) avser att med stöd av 28 § förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation upphäva myndighetens föreskrifter (PTSFS 2004:5, ändrade genom PTSFS 2010:1, 2011:1 och 2013:2) om LRIC-metoden för beräkning av kostnadsorienterad prissättning, härafter kallade "föreskrifterna från 2004".

PTS redovisar härmed sin utredning enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Förslag till föreskrifter bifogas, se [bilaga 1](#).

Innehåll

Konsekvensutredning avseende föreskrifter om upphävande av PTS föreskrifter (PTSFS 2004:5) om LRIC-metoden för beräkning av kostnadsorienterad prissättning.....	1
1 PTS avser att besluta om att upphäva föreskrifter för beräkningar enligt LRIC-metoden	3
1.1 LRIC-metoden och operatörerna	4
1.2 En operatör omfattas av hybridmodellen för det fasta nätet	4
1.3 Flera operatörer omfattas av hybridmodellen för det mobila nätet	5
2 Beskrivning av konsekvenserna vid ett upphävande	6
2.1 Ett upphävande av föreskrifterna från 2004 är nödvändigt	6
2.2 Övergångsregler.....	6
2.3 Uppgifter om vilka som berörs av regleringen	7
2.4 Uppgifter om kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför.....	7
2.5 Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU	7
2.6 Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser.....	7
2.7 Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen.....	7
2.8 Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.....	8
2.9 Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen.....	8
2.10 Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen	8
2.11 Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen.....	8
2.12 Beskrivning av om särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning	8
2.13 Underrättelse till Kommerskollegium enligt förordningen om tekniska regler behövs inte	9
2.14 Kontaktpersoner.....	9

1 PTS avser att besluta om att upphäva föreskrifter för beräkningar enligt LRIC-metoden

Bestämmelserna i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) syftar till att enskilda och myndigheter ska få tillgång till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer och största möjliga utbyte vad gäller urvalet av elektroniska kommunikationstjänster samt deras pris och kvalitet. Lagens syfte ska enligt 1 kap. 1 § LEK uppnås främst genom att konkurrensen och den internationella harmoniseringen på området främjas.

PTS ska enligt LEK identifiera de företag som har betydande inflytande på vissa marknader för elektronisk kommunikation och ålägga dessa företag skyldigheter. Skyldigheterna ska syfta till att skapa effektiv konkurrens.¹

PTS har med stöd av bland annat 4 kap. 11 § LEK i beslut ålagt vissa operatörer att använda kostnadsredovisningsmetoden LRIC för beräkning av ett kostnadsorienterat pris på vissa genom beslutet reglerade tjänster. Dessa beslut om skyldigheter har samrått med Europeiska Unionens kommission (EU-kommissionen) enligt bestämmelser i 8 kap. LEK.

LRIC²-metoden innebär att kostnaderna för den relevanta tjänsten beräknas med utgångspunkt i kostnaden för att tillhandahålla ett inkrement, dvs. kostnaden för en ökning av verksamheten genom en volymökning eller en tillkommande produkt eller tjänst. Beräkningar enligt LRIC-metoden utgår från kostnaderna för en effektiv operatör på en marknad som präglas av konkurrens. Metodens syfte är att såväl ge rätt investeringssignaler som främja en effektiv konkurrens. Metoden utgår från de långsiktiga (nu)kostnaderna för att bygga ett nytt nät med modern teknik.

Skyldigheten att tillämpa kostnadsorienterad prissättning enligt kostnadsredovisningsmetoden LRIC fastställs inte genom PTS föreskrifter utan genom myndighetens beslut.

De första föreskrifterna om LRIC-metoden trädde i kraft år 2004. Det har sedan dess uppstått ett behov av att revidera metoden och således även föreskrifterna. Behovet har uppstått bland annat till följd av EU-kommissionens nya rekommendationer, men även till följd av marknadernas

¹ 8 kap. 6 § och 4 kap. 4 § LEK. Den svenska lagstiftningen genomför direktivet 2002/21/EG med särdirektiv.

² LRIC är en förkortning av engelskans Long Run Incremental Cost, dvs. långsiktiga särkostnader.

utveckling och behovet av att förenkla administrationen för både operatörerna och PTS.

1.1 LRIC-metoden och operatörerna

De operatörer som av PTS har ålagts att tillämpa kostnadsorienterad prissättning enligt LRIC-metoden berörs av de nu gällande LRIC-föreskrifterna på två sätt, dels genom att den modell som tas fram med stöd av föreskrifterna enligt PTS regleringsbeslut (s.k. skyldighetsbeslut) avgör vilka kostnader som får läggas till grund för operatörernas priser, dels genom den administration som regleringen ger upphov till.

Prisreglering genom LRIC-metoden är inte bara ett ingrepp i operatörernas ekonomiska förhållanden. Att prissätta produkter och tjänster i enlighet med metoden är också resurskrävande eftersom företagen bidrar vid framtagandet av modellerna och tar fram uppgifter till modellerna.

1.2 En operatör omfattas av hybridmodellen för det fasta nätet

Den operatör som för närvarande är ålagd att kostnadsorientera sin prissättning enligt LRIC-metoden för tjänster som realiserar i det fasta nätet är TeliaSonera AB. De tjänster som omfattas av metoden för det fasta nätet är tillträde till kopparbaserad infrastruktur (LLUB)³, tillträde till fiberbaserad infrastruktur (svart fiber)⁴ och bitström⁵ samt samtalsoriginering och -terminering⁶.

De övriga operatörerna i fasta nät som omfattas av ett beslut om skyldigheter enligt LEK är ålagda att tillämpa en rättvis och skälig prissättning för samtalsterminering som dock högst får uppgå till den nivå som har beräknats

³ PTS beslut den 24 maj 2010 i ärende med dnr 07-11757. LLUB (local loop unbundling) innebär att en tillträdande operatör hyr hela eller del av kopparledningen som når fram till abonnenten, samt hyr plats i telestationen. Tillträdet kräver även att operatören sätter in egen utrustning, till exempel modemutrustning, i eller i anslutning till telestationen.

⁴ PTS beslut den 24 maj 2010 i ärende med dnr 07-11757. Svart fiber innebär tillträde till en optisk fiberförbindelse. Informationsöverföringen i fibertråd sker med hjälp av ljusimpulser. Då ingen information överförs i fibertråden är den därför oupplyst och produkten kallas därför svart fiber. Produkten är en viktig insatsvara på bredbandsmarknaden och ger operatörer stora möjligheter att själva utforma tjänster med hög överföringskapacitet.

⁵ PTS beslut den 24 maj 2010 i ärende med dnr 07-11741. Tillträde via bitström innebär att operatören får ett fysiskt tillträde till en överlämningspunkt för överlämning av bitströmsaccesser i anslutning till accessnät och transportnät. Den operatör som väljer bitström köper en anslutning på transmissionsnivå för överföring av data. Den operatör som äger nätet producerar dataöverföringen med sin aktiva utrustning.

⁶ PTS beslut den 24 oktober 2013 med dnr 13-10016, 13-10033 och 13-10100. Ett röstsamtal mellan två slutanvändare kan bestå av tre delar: originering (initieringen av ett samtal), transitering (när en tredje operatör vidarebefordrar samtalet i sitt nät) och terminering (mottagandet av ett samtal).

för TeliaSonera enligt kostnadsredovisningsmetoden LRIC.⁷ Dessa operatörer berörs således indirekt av föreskrifterna eftersom utfallet av beräkningarna enligt föreskrifterna är en av de faktorer som beaktas vid deras prissättning.

1.3 Flera operatörer omfattas av hybridmodellen för det mobila nätet

De operatörer som har prisreglerats enligt LRIC-metoden för det mobila nätet har varit och är bolag inom koncernerna TeliaSonera, Tele2 och Telenor (samtliga sedan 2004⁸), Hi3G (sedan 2008⁹) TDC, Lycamobile, Net1 och (f.d.) Ventelo (sedan 2010¹⁰).

Sedan PTS senaste regleringsbeslut på marknaden⁷¹¹ omfattas för närvarande ett tio-tal operatörer av reglering enligt LRIC-metoden.

⁷ PTS beslut den 24 oktober 2013 med dnr 13-10017-1024, 13-10026-10027, 13-10029-10032 och 13-10034-10038.

⁸ PTS beslut den 6 juli 2004 i ärende med dnr 04-6952/23, b

⁹ PTS beslut den 6 juli 2004 i ärende med dnr 04-7287/23, b. Hi3G har ålagts att tillämpa en rättvis och skälig prissättning, vilket har ansetts vara ett pris som maximalt uppgår till den nivå som har beräknats genom LRIC för det mobila nätet. Sedan 2008 lämnar dock Hi3G i praktiken samma underlag till PTS som TeliaSonerans, Tele2:s och Telenors och Hi3G:s kostnader beaktas på samma sätt som dessa övriga reglerade operatörers vid myndighetens prisrekommendation.

¹⁰ PTS beslut den 3 november 2010 i ärende med dnr 10-8736, 10-8735, 10-8740 och 10-8741.

¹¹ PTS beslut den 10 juni 2013 med dnr 13-5861-5869.

2 Beskrivning av konsekvenserna vid ett upphävande

2.1 Ett upphävande av föreskrifterna från 2004 är nödvändigt

PTS ser inga alternativa lösningar till att upphäva föreskrifterna. Det bemyndigande som PTS haft att meddela nu aktuella föreskrifter är föreslaget att upphöra gälla den 1 juli 2014. Enligt regeringens mening talar övervägande skäl för att föreskrifterna om kostnadsorienterad prissättning och bemyndigandet i 28 § förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation bör upphävas. Därmed anser regeringen att det saknas behov av upplysningsbestämmelsen i 4 kap. 11 § fjärde stycket LEK¹².

2.2 Övergångsregler

Dock behövs övergångsregler. De nu gällande föreskrifterna med ändringar från såväl 2011 som 2013 tillämpas i flera regleringsbeslut (s.k. skyldighetsbeslut). Det är därför angeläget att föreskrifterna kan tillämpas för dessa beslut till dess att nya regleringsbeslut träder i kraft och nuvarande regleringsbeslut därmed upphör att gälla. Dessutom är det angeläget att föreskrifterna även kan tillämpas för retroaktiv tvistlösning för tid innan upphävandet av föreskrifterna respektive tillsyn och tvistlösning efter upphävandet av föreskrifterna utifrån nu gällande regleringsbeslut

Upphävandet av föreskrifterna medför att det i framtiden måste framgå av respektive regleringsbeslut hur kostnadsberäkningen ska ske vid användandet av LRIC-metoden, i likhet med vad som gäller i fråga om andra beräkningsmetoder (som t.ex. retail minus). De regleringsbeslut som nu hänvisar till föreskrifterna är utformade så att den förpliktade operatören ska hålla kostnadsorienterade priser samt att operatören ska beräkna det kostnadsorienterade priset i enlighet med kostnadsredovisningsmetoden LRIC, såsom den beskrivs i PTS vid var tid gällande föreskrifter om LRIC-metoden för beräkning av kostnadsorienterad prissättning.

De föreslagna övergångsbestämmelserna syftar således till att ta om hand situationer avseende tvistlösning för tid före och tillsyn och tvistlösning efter upphävandet av föreskrifterna utifrån nu gällande regleringsbeslut. Upphävandet av föreskrifterna kommer att bli tillämpliga på regleringsbeslut enligt 8 kap. 5 och 6 §§ LEK som PTS avser att fatta efter ikraftträdandet.

¹² Se Prop 2013/14:72 sid 25 f

2.3 Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

De företag som berörs av regleringen är telekomoperatörer, se närmare under kapitel 1.

2.4 Uppgifter om kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför

Upphävandet bör inte medföra några finansiella eller materiella konsekvenser för de berörda företagen.

En förpliktelse att tillämpa kostnadsorienterad prissättning enligt LRIC-metoden åläggs genom skyldighetsbeslutet enligt 4 kap. 11 § LEK, och inte med stöd av LRIC-föreskrifterna i sig. Så som LRIC-föreskrifterna har varit utformade beskriver de i huvudsak det förfarande som PTS själv ska tillämpa vid framtagande av de modeller som används vid kostnadsberäkningar enligt LRIC-metoden.

Upphävandet av föreskrifterna medför att av varje regleringsbeslut (skyldighetsbeslut) måste framgå hur beräkningen ska ske även när LRIC-metoden ska användas, i likhet med vad som gäller i fråga om andra beräkningsmetoder. Den grundläggande regleringen kommer således att bli densamma oavsett vilken beräkningsmetod för kostnadsorienterad prissättning som skyldigheten avser.

2.5 Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU

Det är PTS uppfattning av regleringen överensstämmer med EU-rätten.

2.6 Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Upphävandet bör ske i samband med att ny lagstiftning träder i kraft. PTS bedömer inte att några speciella informationsinsatser behövs utöver en informationstext på PTS webbplats.

2.7 Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Det finns ca tio företag av varierande storlek i telekombranschen som i dagsläget direkt berörs av föreskrifterna.

2.8 Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

PTS bedömer att upphävandet av föreskrifterna inte kommer att föra med sig någon tidsåtgång eller några administrativa kostnader för företagen. Snarare innebär upphävandet en förenkling då företagen kommer att ha färre föreskrifter att följa.

2.9 Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

PTS bedömer inte att företagen kommer att drabbas av några andra kostnader och inte heller behöver vidta någon förändring i verksamheten till följd av upphävandet av föreskrifterna.

2.10 Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Upphävandet av föreskrifterna beräknas inte påverka konkurrensförhållanden.

2.11 Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Det är PTS bedömning att förändringen inte kommer att påverka företagen i något annat avseende.

2.12 Beskrivning av om särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Nu gällande föreskrifter omfattar inte små företag och kommer därför inte att orsaka direkta effekter för sådana företag.

Av de operatörer som omfattas av PTS regleringsbeslut har den operatör med den lägsta årsomsättningen på den svenska marknaden för elektroniska kommunikationstjänster (Göteborgsregionen AB) en omsättning som uppgår till drygt 18 000 000 kronor.

I den mån denna operatör ska betraktas som ett sådant litet företag som följer av förordningen om konsekvensutredning, kommer företaget ändå inte att påverkas i något avseende.

2.13 Underrättelse till Kommerskollegium enligt förordningen om tekniska regler behövs inte

Enligt 6 § förordningen (1994:2029) om tekniska regler ska en myndighet som avser att fatta beslut om en teknisk regel i god tid underrätta Kommerskollegium om det förslag som den har utarbetat. Bestämmelserna i förordningen ansluter till Sveriges internationella förpliktelser enligt bland annat Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG, om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Enligt PTS bedömning omfattas de föreslagna föreskrifterna inte av den nämnda förordningen. Någon underrättelse till Kommerskollegium behöver därför inte göras.

2.14 Kontaktpersoner

Louise Steengrafe (sakfrågor) 08-678 57 93

Sofie Sandell (rättsliga frågor) 08-678 56 19